

Антон Павлович Чехов
Албум

Титулярният съветник Кратеров, мършав и тънък, като адмиралтейската игла, излезе напред и като се обърна към Жмихов, каза:

– Ваше превъзходителство! Движими и трогнати от дън душа от вашето дългогодишно началничество и бащински грижи...

– В продължение на повече от цели десет години – подсказва Закусин.

– В продължение на повече от цели десет години, ние вашите подчинени, в днешния знаменателен за нас... туй... ден поднасяме на ваше превъзходителство, в знак на нашето уважение и дълбока благодарност, този албум с нашите портрети и желаем в продължение на вашия знаменателен живот, щото още дълго-дълго, до самата си смърт, да не ни оставяте...

– Без своите бащински наставления по пътя на правдата и прогреса ... – добави Закусин, като изтри мигом избилата пот от челото си; очевидно много му се искаше да говори и по всяка вероятност имаше готова реч. – И да се развява – завърши той – вашият стяг още дълго-дълго върху попрището на гения, на труда и на общественото самосъзнание!

По лявата набръчкана буза на Жмихов пропълзя сълза.

– Господа – каза той с разтреперан глас, – аз не съм очаквал, никак не съм мислил, че вие ще празнувате моя скромнен юбилей... Аз съм трогнат... дори... твърде... Тази минута аз няма да забравя до гроба и вярвайте ми... вярвайте ми, приятели, че никой не ви желае така добро, както аз... Пък и да е имало нещо, то е било пак за ваша полза...

Жмихов, действителният статски съветник, се целуна с титулярния съветник Кратеров, който не очакваше такава чест, та побледня от възторг. След това началникът направи с ръка жест, който означаваше, че не може да говори от възмущение, и заплака, сякаш не му подаряваха скъпия албум, а, обратно, отнемаха му го... После, като се поуспокои малко и каза още няколко прочувствени думи и като даде на всички да стиснат ръката му, той, при гръмките радостни викове, слезе долу, седна в каретата си и изпратен с благословии, замина. Като седеше в каретата, почувствува в гърдите си наплив от непознати досега радостни чувства и още веднъж заплака.

Дома го очакваха нови радости... Там неговото семейство, приятелите и познатите му устрои такава овация, че му се стори да е принесъл наистина твърде много полза на отечеството и че ако го нямаше на света, за отечеството може би щеше да бъде много лошо. Юбилейният обяд се състоя изключително от тостове, речи, прегръдки и сълзи. С една дума, Жмихов никак не очакваше, че неговите заслуги ще бъдат

взети тъй присърце.

– Господа – каза той преди десерта, – преди два часа аз бях удовлетворен за всички онези страдания, които се налага да преживее човек, който служи, тъй да се каже, не на формата, не на буквата, а на дълга. През цялото време на моята служба аз винаги държах за принципа: не публиката за нас, а ние за публиката. И днес аз получих висша награда! Моите подчинени ми поднесоха албум... Ето! Аз съм трогнат.

Празничните физиономии се наведоха над албума и почнаха да го разглеждат.

– А албумът е хубавичък! – каза дъщерята на Жмихов, Оля. – Мисля, че струва към петдесет рубли. О, каква прелест! Татенце, я ми дай ти този албум. Чуваш ли? Аз ще го скрия... Такъв хубавичък.

След обяд Оличка занесе албума в своята стая и го заключи в масата си. На другия ден тя извади от него чиновниците и ги захвърли на пода, а вместо тях постави своите пансионерски приятелки, формените вицмундири отстъпиха мястото си на белите пелеринки. Коля, синчето на негово превъзходителство, събра чиновниците и боядиса дрехите им с червена боя. На безмустачните нарисова зелени мустаци, а на голобрадите – кафяви бради. Когато вече нямаше какво да боядисва, той изряза от картичките човечета, прободе им очите с топлийка и почна да играе на войничета. Като изряза титулярния съветник Кратеров, той го закрепил на една кутийка от кибрит и в такъв вид го занесе в кабинета на баща си.

– Татко, паметник! Виж!

Жмихов се разсмя, наведе се и в умиление смукна бузичката на Коля.

– Хайде, иди, немирнико, покажи го на мама. Нека и мама да го види.

1884

КРАЙ

© Христо Радевски, превод от руски

Антон Павлович Чехов
, 1884

Източник: <http://bezmonitor.com>

Сканиране: Тони

Антон П. Чехов, Разкази 1880–1886, Народна култура 1969

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1982>]